

UDKAST

Social- og Boligministeriet
Udsatte Voksne
2025-3471
beb

22. oktober 2025

UDKAST

Til

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service
(Afklaringsophold)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1129 af 22. september 2025, som ændret ved § 4 i lov nr. 716 af 20. juni 2025 og § 2 i lov nr. 745 af 20. juni 2025, foretages følgende ændring:

1. Efter § 107 indsættes:

»§ 107 a. Kommunalbestyrelsen skal uden forudgående udredning tilbyde et midlertidigt afklaringsophold til personer med psykiske lidelser i umiddelbar tilknytning til personens udskrivning fra sygehuspsykiatrien, hvis personen har behov for sociale indsatser, der kræver en nærmere afklaring.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2027.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget følger op på *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien*, som regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) indgik med Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Alternativet den 19. maj 2025.

Det fremgår af den politiske aftale, at aftalepartierne er enige om at løfte og udvide kapaciteten i socialpsykiatrien, så patienter får den nødvendige hjælp og støtte efter udskrivelse fra psykiatrien. Dette skal blandt andet ske ved hjælp af kommunale afklaringstilbud til brug for patienter, der udskrives fra psykiatrien med behov for sociale indsatser.

Med lovforslaget ønsker regeringen at forbedre sammenhængen mellem psykiatrien og socialpsykiatrien og sikre, at personer, der udskrives fra psykiatrien med behov for sociale indsatser, der kræver en nærmere afklaring, får den rette støtte og hjælp i umiddelbar tilknytning til udskrivningen.

Forslaget har således til formål at medvirke til at skabe bedre sammenhæng mellem socialpsykiatrien og sygehuspsykiatrien, så personer, der udskrives fra sygehuspsykiatrien i umiddelbar forlængelse heraf tilbydes relevant socialfaglig støtte i en tidsbegrænset periode, mens der sker afklaring af det videre forløb i socialpsykiatrien.

Formålet med lovforslaget er endvidere at støtte den udskrevne persons recovery og medvirke til at mindske risikoen for unødigt genindlæggelse. Lovforslaget forventes dermed også at kunne medvirke til at frigive ressourcer i sygehuspsykiatrien.

2. Afklaringsophold

2.1. Gældende ret

Det følger af § 107, stk. 1, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1129 af 22. september 2025 (herefter serviceloven), at kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige problemer har behov for det.

UDKAST

Det følger desuden af § 107, stk. 2, nr. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller for pleje, eller som i en periode har behov for særlig behandlingsmæssig støtte.

Det følger endvidere af § 107, stk. 2, nr. 2, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde ophold til personer med nedsat psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der har behov for pleje eller behandling, og som op grund af disse vanskeligheder ikke kan klare sig uden støtte.

Stillingtagen til, om en person er omfattet af personkredsen for servicelovens § 107, stk. 2, nr. 1, forudsætter kommunens konkrete og individuelle vurdering af, om personen har et sådan omfattende behov for hjælp til at klare de daglige funktioner eller pleje, at personens behov alene kan tilgodeses i et sådant tilbud og ikke i eget hjem.

Stillingtagen til, om en person er omfattet af personkredsen for servicelovens § 107, stk. 2, nr. 2, forudsætter kommunens konkrete og individuelle vurdering af, om personen alene kan få tilgodeset sit behov for pleje og behandling på et midlertidigt botilbud med tilknyttet personale og servicearealer.

Midlertidigt botilbud efter § 107 i serviceloven retter sig mod personer over 18 år.

Formålet med et ophold i et midlertidigt botilbud er at gøre personen i stand til at klare sig i eget hjem, eventuelt med støtte. Der kan også være tale om situationer, hvor personer i en kort periode visiteres til et midlertidigt botilbud for at få udredt behov og for at finde frem til det rette fremtidige botilbud. Det kan også være behandling.

Botilbud til midlertidigt ophold efter servicelovens § 107 adskiller sig fra længerevarende botilbud efter servicelovens § 108 og fra botilbudslignende tilbud efter almenlovens § 105, jf. lovbekendtgørelse nr. 1171 af 11. november 2024 af lov om almene boliger (almenboligloven) ved, at det ved visitationen af en person til et midlertidigt botilbud vurderes, at personens behov for et botilbud ikke er varigt, men f.eks. har til formål at sikre rammen om en behandlingsmæssig indsats i form af f.eks. genoptræning eller udvikling af færdigheder.

Det følger af § 163, stk. 2, i lov om social service, at beboerne betaler for ophold i boformer efter §§ 107-110 i serviceloven. Det følger videre af §

163, stk. 3, at social- og boligministeren i en bekendtgørelse fastsætter regler om betaling og om nedsættelse af betalingen med et beløb, der opgøres efter så vidt muligt lignende regler som i lov om individuel bostøtte.

De nærmere regler for egenbetaling er fastsat i bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 om betaling for botilbud m.v. efter §§ 107 og 108 i lov om social service samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108 i lov om sociale service med senere ændringer.

Det følger af § 13 a i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 1045 af 18. september 2024 (herefter psykiatriloven), at
overlægen har ansvaret for, at der for patienter, som overlægen er bekendt
med modtager støtte i henhold til afsnit V i lov om social service som følge
af nedsat funktionsevne, inden udskrivning indgås en udskrivningsaftale
mellem patienten og den psykiatriske afdeling og de relevante myndigheder,
privatpraktiserende sundhedspersoner m.fl. om de behandlingsmæssige og
sociale tilbud til patienten. Overlægen er også forpligtet til at indgå en ud-
skrivningsaftale, hvis det vurderes, at patienten ikke selv vil søge den be-
handling eller de sociale tilbud, der er nødvendige for patientens helbred.

Det følger videre af psykiatrilovens § 13 b, at hvis en patient, der er omfattet
af lovens § 13 a, ikke vil medvirke til indgåelse af en udskrivningsaftale, har
overlægen ansvaret for, at den psykiatriske afdeling i samarbejde med de
relevante myndigheder, privatpraktiserende sundhedspersoner m.fl. udar-
bejder en koordinationsplan for de behandlingsmæssige og sociale tilbud til
patienten.

2.2. Social- og Boligministeriets overvejelser

Flere end hver fjerde, der har været indlagt i sygehuspsykiatrien, genind-
lægges med akut behov for hjælp inden for 30 dage.

Derudover er der personer, der venter længe på at få den sociale indsats, de
har behov for efter udskrivning fra sygehuspsykiatrien. Desuden er der fær-
digbehandlede patienter i sygehuspsykiatrien, der ikke kan udskrives, fordi
de ikke har et relevant tilbud i socialpsykiatrien. Manglende eller utilstræk-
kelige sociale indsatser og tilbud og manglende orientering om personens
udskrivelse øger risikoen for afbrudte behandlingsforløb, forværring af per-
sonens tilstand og genindlæggelse.

Det følger af psykiatrilovens §§ 13 a og b, at inden en patient udskrives fra
psykiatrien, skal der indgås en udskrivningsaftale eller koordinationsplan,
hvis udskrivende overlæge vurderer, at patienten har brug for sociale ind-
satser efter udskrivelsen.

Det er dog i forbindelse med udskrivning ikke altid muligt for kommunen at tage stilling til, hvilke sociale indsatser personen skal tilbydes, fordi det kræver en nærmere afklaring af, hvilke konkrete indsatser, der bedst kan imødekomme personens behov.

Der findes i serviceloven ikke pligt eller hjemmel til, at kommunalbestyrelsen i direkte tilknytning til udskrivning fra sygehuspsykiatrien skal eller kan tilbyde et midlertidigt afklaringsophold til personer med psykiske lidelser, der i forbindelse med udskrivning har behov for sociale indsatser eller mere omfattende indsatser end dem, personen modtog ved indlæggelse i sygehuspsykiatrien.

Det kan have den konsekvens, at der er personer med psykiske lidelser, der enten udskrives til gaden eller til eget hjem uden den nødvendige socialfaglige støtte. Personer i hjemløshed, der udskrives til gaden, kan være svære at opspore for kommunen efterfølgende, fordi de flytter sig fra sted til sted. Kommunen kan derfor svært ved at få kontakt til dem med henblik på at tilbyde dem den hjælp i socialpsykiatrien, de har brug for.

Det medfører risiko for forværring af personens psykiske lidelser samt eventuelle sociale problemer og dermed risiko for genindlæggelse i sygehuspsykiatrien.

Det fremgår af det faglige oplæg til en 10-årsplan, *Bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser*, fra januar 2022, side 160, at ventetid på at modtage sociale indsatser efter udskrivning fra behandlingspsykiatrien kan være medvirkende til, at de sværest psykiske syge ikke får en tilstrækkelig eller sammenhængende indsats efter udskrivning. Det fremgår videre, at hvis flere mennesker med psykiske lidelser skal hjælpes til at komme sig og leve et så meningsfuldt og selvstændigt liv som muligt, er det vigtigt at sikre, at de visiteres til de rette indsatser fra starten.

På den baggrund finder Social- og Boligministeriet, at der er behov for at sikre, at personer, der udskrives fra sygehuspsykiatrien med behov for sociale indsatser efter udskrivning, som ikke umiddelbart kan afdækkes, får tilbud om et afklaringsophold i umiddelbar tilknytning til udskrivningen med henblik på, at kommunen kan foretage en vurdering af, hvilke sociale indsatser der bedst kan imødekomme personens behov.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i serviceloven efter § 107 indsættes en ny § 107 a, der vil forpligte kommunalbestyrelsen til at tilbyde personer med psykiske lidelser, der udskrives fra sygehuspsykiatrien med behov for sociale indsatser

efter udskrivning, men hvor det nærmere skal afklares, hvilke sociale indsatser, der konkret imødekommer personens behov, et midlertidigt afklaringsophold i form af et døgnophold, så det undgås, at personen udskrives til eget hjem eller gaden uden den rette støtte med risiko for forværring af personens psykiske lidelser og unødigt genindlæggelse.

Formålet med bestemmelsen er at sikre bedre sammenhæng mellem sygehuspsykiatrien og socialpsykiatrien, så ingen udskrives til gaden eller egen bolig, uden den socialfaglig indsats, der er brug for.

På et afklaringstilbud vil der skulle foretages en nærmere afdækning af støttebehovet, og hvilke konkrete sociale indsatser der bedst imødekommer personens støttebehov fremadrettet. Personen skal under afklaringsopholdet have den nødvendige sociale og sundhedsfaglige støtte, personen aktuelt er behov for.

Da formålet med et ophold på et afklaringstilbud vil være en afklaring af støttebehovet og af, hvilke sociale indsatser der konkret bedst imødekommer personens støttebehov, er det Social- og Boligministeriets opfattelse, at der ved visitation til afklaringsopholdet ikke vil være behov for en visitationsproces der svaret til visitationsprocessen ved f.eks. midlertidigt ophold på et botilbud efter §107 i serviceloven, da vurdering af støttebehovet først vil skulle ske under afklaringsopholdet. Kommunen vil dog skulle tage stilling til, om den konkrete afklaringsplads er egnet til personen.

Det vil være personens handlekommune, der i rådgivende dialog med sygehuspsykiatrien, jf. reglerne i psykiatrilovens §§ 13 a og b om opfølgning efter udskrivning, tager stilling til, om personen er inden for målgruppen for et afklaringsophold.

Kan kommunen allerede på udskrivningstidspunktet tage stilling til, hvordan personens behov bedst imødekommes, f.eks. ved ophold i eget hjem med bostøtte, midlertidigt ophold i et botilbud efter § 107 eller varigt ophold efter § 108 i serviceloven, vil personen ikke falde inden for målgruppen, der vil skulle tilbydes et afklaringsophold.

Formålet med et afklaringsophold vil være at afdække personens behov for sociale og foretage en vurdering af, hvilke sociale indsatser der bedst kan imødekomme personens behov. Der er dermed tale om ophold af kortere varighed, mens borgerens behov for støtte og hjælp afdækkes. Ved ophold af kortere varighed forstås som udgangspunkt ophold af en varighed på op til 30 dage. Ydelser efter serviceloven betragtes dog som løbende ydelser, medmindre andet fremgår af den bestemmelse, som ydelsen bevilges efter.

Kommunen vil derfor ikke på forhånd kunne bestemme, at et afklaringsophold på en afklaringsplads bortfalder på et bestemt tidspunkt uden yderligere vurdering af personens støttebehov. Afklaringsopholdet vil derfor først kunne ophøre, når kommunen konkret har vurderet, at personen ikke længere har brug afklaringsopholdet, og der er truffet afgørelse om dette og om, hvilke konkrete sociale indsatser, der fremadrettet tilgodeser personens behov for støtte og hjælp.

Et midlertidigt afklaringsophold efter den foreslåede § 107 a vil adskille sig fra et midlertidigt ophold på en boform oprettet i henhold til servicelovens § 107 ved dels, at det ikke vil skulle forudsættes, at personens fysiske eller psykiske funktionsevne er væsentligt nedsat, men alene nedsat, og dels ved, at et afklaringsophold vil skulle tilbydes i umiddelbar tilknytning til udskrivning fra sygehuspsykiatrien. Desuden vil der ikke være krav om, at der vil skulle foretages en forudgående vurdering af personens behov for hjælp og støtte, f.eks. ved hjælp af Voksenudredningsmetoden VUM 2.0, som grundlag for at kunne visitere til et afklaringsophold. Vurdering og stillingtagen til sociale indsatser vil skulle ske under afklaringsopholdet.

I lighed med, hvad der gælder for øvrige tilbud efter serviceloven, jf. § 4 i serviceloven, vil det være kommunalbestyrelsen, der har forsyningsforpligtelsen, og som vil skulle sørge for, at der er det nødvendige antal afklaringsstilbud, som kommunen enten selv opretter eller indgår aftale med andre kommuner eller private om.

Afklaringsstilbud skal godkendes af socialtilsynet og være registreret på tilbudsportalen.

Det forventes, at forslaget vil medføre bedre sammenhæng mellem sygehuspsykiatrien og socialpsykiatrien, relevant socialfaglig indsats efter udskrivning fra sygehuspsykiatrien, bedre recovery, færre færdigbehandlingsskudage og genindlæggelser i sygehuspsykiatrien og frigivelse af ressourcer i sygehuspsykiatrien.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes at ville medføre kommunale merudgifter på XX kr. i 2026, XX kr. i 2027 og årligt herefter. Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med KL.

Forslaget skønnes at ville medføre begrænset økonomiske konsekvenser for staten, eftersom det skal være muligt at indberette og udstille data om afklaringspladser på Tilbudsportalen. Det vil være kommunerne, som indberetter data til tilbudsportalen.

Forslaget berører ikke regionerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller implementeringskonsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... (... dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Ankestyrelsen, Bedre Psykiatri, Blå Kors Danmark, Brugerforeningen for aktive stofbrugere, Brugernes Akademi, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, Centerlederforeningen, CiFri – Netværk for forskning i civilsamfund og frivillighed, Det Centrale Handicapråd, Dansk Handicapforbund, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Psykolog Forening, Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Det Centrale Handicapråd, Det Sociale Netværk, DUKH, Fagligt Selskab for Sundhedsplejersker, FOA, Fonden for Socialt Ansvar, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Socialchefer i Danmark, FSD - Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Forening for Ledere af Offentlige Rusmiddelcentre (FLOR), Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden), Frivilligrådet, FTF, Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd), Gadejuristen, Hjem til Alle, Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord), Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst), Hus Forbi, KABS –

UDKAST

behandlingscenter for stofbrugere, Kirkens Korshær, KFUK's Sociale Arbejde, KFUMs Sociale Arbejde, KL, Kofoeds Skole, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen af tidligere og nuværende Psykiatribrugere, Landsforeningen af væresteder (LVS), Lederforening for offentlige ledere i hjemløshedsindsatser, LOCHI – Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløshedsindsatser, LOS – de private sociale tilbud, Lægeforeningen, PLO, Psykiatrifonden, Projekt Udenfor, Reden Vesterbro, Røde Kors, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse (SBH), SAND, Selveje Danmark, Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt), SIND, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialt Lederforum, Socialt Udviklingscenter (SUS), Stenbroens Jurister, Sundhedsstyrelsen, WeShelter og Eldresagen.

...

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	KØ
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	KØ
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen

UDKAST

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der findes i serviceloven ikke pligt eller hjemmel til, at kommunalbestyrelsen i direkte tilknytning til udskrivning fra sygehuspsykiatrien skal eller kan tilbyde et midlertidigt afklaringsophold til personer med psykiske lidelser, der i forbindelse med udskrivning vurderes at have behov for sociale indsatser eller mere omfattende indsats end den, personen modtog ved indlæggelse i sygehuspsykiatrien.

Det foreslås, at der i serviceloven efter § 107 indsættes en ny § 107 a, der vil forpligte kommunalbestyrelsen til uden forudgående udredning at skulle tilbyde et midlertidigt afklaringsophold til personer med psykiske lidelser i umiddelbar tilknytning til personens udskrivning fra sygehuspsykiatrien, hvis personen har behov for sociale indsatser, der kræver en nærmere afklaring

Formålet med bestemmelsen er at sikre bedre sammenhæng mellem sygehuspsykiatrien og socialpsykiatrien, relevante sociale indsatser efter udskrivning fra sygehuspsykiatrien, bedre recovery, færre færdigbehandlingsdage og genindlæggelser i sygehuspsykiatrien og frigivelse af ressourcer i sygehuspsykiatrien. Der vil ikke være krav om, at der vil skulle foretages en forudgående udredning vurdering af personens behov for hjælp og støtte, f.eks. ved hjælp af Voksenudredningsmetoden VUM 2.0, som grundlag for at kunne visitere til et afklaringsophold.

Afklaringsophold vil kunne ske på pladser, der er godkendt hertil (afklaringstilbud). Det vil f.eks. kunne være et tilbud, hvor alle pladser er målrettet personer, der har behov for et afklaringsophold. Det vil også kunne være enkeltpladser på allerede eksisterende tilbud efter §§ 107 og 108 i serviceloven, der har ledige pladser, hvor et antal pladser så vil skulle godkendes af socialtilsynet som fleksible pladser, der kan anvendes til tilbud efter både §§ 107 og 108 i serviceloven og den foreslåede § 107 a. Afklaringstilbud vil også kunne etableres i ledig bygningsmæssig kapacitet i f.eks. et midlertidigt botilbud efter § 107 eller et varigt botilbud efter § 108 i serviceloven.

Det vil være personens handlekommune, der i rådgivende dialog med sygehuspsykiatrien, jf. reglerne i psykiatrilovens §§ 13 a og 13 b om opfølgning

efter udskrivning, der vil skulle vurdere, om personen er inden for målgruppen for et afklaringsophold.

Det vil dog alene være kommunen, på baggrund af en umiddelbar vurdering af borgerens behov, der vil skulle have ansvaret for og skulle beslutte, om en person, der udskrives fra sygehuspsykiatrien, vil skulle tilbydes ophold på en afklaringsplads. Sygehuspsykiatrien vil alene skulle bistå kommunen med relevant viden og sparring om personen og dennes forløb i sygehuspsykiatrien.

Den udveksling af oplysninger, der vil skulle ske i den forbindelse, vil have hjemmel i psykiatrilovens § 13 c, som giver psykiatriske afdelinger hjemmel til at videregive oplysninger om patienters rent private forhold til andre myndigheder, herunder kommuner, privatpraktiserende sundhedspersoner mv., hvis videregivelsen er nødvendig for at indgå og føre tilsyn med en udskrivningsaftale eller koordinationsplan. Tilsvarende giver bestemmelsen hjemmel til, at myndigheder, herunder kommuner, privatpraktiserende sundhedspersoner mv. kan videregive oplysninger om patienter til den psykiatriske afdeling og andre myndigheder, privatpraktiserende sundhedspersoner m.fl.

Personer, der alene har haft en konsultation i Psykiatrisk Akutmodtagelse uden indlæggelse eller alene har været tilknyttet distriktpspsykiatrien, vil ikke være omfattet af målgruppen for et afklaringsophold. Det forudsættes således, at personen har været indlagt på et sengeafsnit i sygehuspsykiatrien.

Desuden vil personer, der efter udskrivning fra sygehuspsykiatrien tager ophold i eget hjem eller på gaden, ikke være omfattet af målgruppen for et afklaringsophold, da det forudsættes, at et afklaringsophold påbegyndes i umiddelbar tilknytning til udskrivning fra sygehuspsykiatrien.

Kan kommunen allerede på udskrivningstidspunktet tage stilling til, hvordan personens behov bedst imødekommes, f.eks. ved ophold i eget hjem med bostøtte, midlertidigt ophold i et botilbud efter § 107 i serviceloven eller varigt ophold efter § 108 i serviceloven, vil personen ikke falde inden for målgruppen, der vil skulle tilbydes et afklaringsophold.

Afslår personen kommunens tilbud om et afklaringsophold på en afklaringsplads, vil kommunen skulle tage stilling til, hvordan personens behov for sociale indsatser så kan dækkes.

Da formålet med et ophold på et afklaringsstilbud vil være en afklaring af støttebehovet, og af hvilke sociale indsatser der konkret bedst imødekommer personens støttebehov, vil der ved visitation til afklaringsopholdet ikke vil være behov for en visitationsproces, der svarer til visitationsprocessen ved f.eks. midlertidigt ophold på et botilbud efter §107 i serviceloven, da vurdering af støttebehovet først vil skulle ske under afklaringsopholdet.

Kommunen vil skulle være opmærksom på, at personen som udgangspunkt kun skal være på afklaringsstilbuddet, indtil der foreligger en afklaring af, hvilke sociale indsatser der fremadrettet kan imødekomme personens behov. Viser afklaringen, at personen vil have behov for et midlertidigt eller varigt botilbud efter §§ 107 og 108 i serviceloven, vil kommunen hurtigst muligt skulle finde et egnet botilbud til borgeren, jf. § 4, stk. 1, i serviceloven.

Der er dermed tale om ophold af kortere varighed, mens borgerens behov for støtte og hjælp afdækkes. Ved ophold af kortere varighed forstås som udgangspunkt ophold af en varighed på op til 30 dage. Ydelser efter serviceloven betragtes dog som løbende ydelser, medmindre andet fremgår af den bestemmelse, som ydelsen bevilges efter. Kommunen vil derfor ikke på forhånd kunne bestemme, at et afklaringsophold på en afklaringsplads bortfalder på et bestemt tidspunkt uden yderligere vurdering af personens støttebehov. Afklaringsopholdet vil derfor først kunne ophøre, når kommunen konkret har vurderet, at personen ikke længere har brug afklaringsopholdet, og der er truffet afgørelse om dette og om, hvilke konkrete sociale indsatser, der fremadrettet tilgodeser personens behov for støtte og hjælp.

Det vil være personens handlekommune, jf. § 9 i retssikkerhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 354 af 2. april 2025 om bekendtgørelse af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), der træffer afgørelse om de konkrete sociale indsatser, der følger efter afklaringsopholdet, f.eks. bostøtte i eget hjem efter § 85 i serviceloven, midlertidigt ophold på et botilbud efter servicelovens § 107 eller varigt ophold i et botilbud efter § 108 i serviceloven.

Afklaringsophold på afklaringsstilbud vil være omfattet af sygehusenes behandlingsansvar. Det er således i den politiske forårsaftale af 25. maj 2025 om sundhedsreformen jf. *Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre, moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre om Sundhedsreform 2024 af 15. november 2024*, aftalt, at afklaringsophold på afklaringsstilbud vil

være dækket af det udvidede 96-timers behandlingsansvar, og at dette træder i kraft i 2026.

Et eventuelt kommunalt tilbud om behandling for stofmisbrug under personens ophold på et afklaringstilbud skal ske efter gældende regler, jf. § 101 i serviceloven.

Personer, der tilbydes et midlertidigt afklaringsophold, vil i lighed med, hvad der gælder for personer, der har midlertidigt ophold på et botilbud efter § 107 i serviceloven eller varigt ophold på et tilbud efter § 108 i serviceloven, skulle betale for opholdet efter gældende regler herom, jf. § 163, stk. 2, i serviceloven, hvorefter beboere i boformer efter §§ 107-110 i serviceloven som udgangspunkt betaler for opholdet.

Det følger af bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108, der er udstedt i medfør af § 163, stk. 3, i serviceloven, at betaling for ophold i et midlertidigt botilbud vil skulle ske på baggrund af beboerens arbejdsindtægt, pension, kontanthjælp eller anden indtægt.

Det følger af § 5 i bekendtgørelsen, at den kommunalbestyrelse, der har ansvaret for personens ophold i tilbuddet, efter ansøgning fra borgeren og efter en konkret og individuel vurdering kan træffe afgørelse om bortfald eller nedsættelse af egenbetalingen.

Bekendtgørelsen vil skulle opdateres, sådan at reglerne også vil omfatte afklaringsophold efter den foreslåede § 107 a i serviceloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2027.

Loven vil ikke gælde for Færøerne og Grønland, da serviceloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og heller ikke ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I lov om social service, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1129 af 22. sep- tember 2025, som ændret ved § 4 i lov nr. 716 af 20. juni 2025 og § 2 i lov nr. 745 af 20. juni 2025, fore- tages følgende ændring:
	1. Efter § 107 indsættes: »§ 107 a. Kommunalbestyrelsen skal uden forudgående udredning tilbyde et midlertidigt afklaringsop- hold til personer med psykiske li- delser i umiddelbar tilknytning til personens udskrivning fra sygehus- psykiatrien, hvor sygehuspsyki- atrien har vurderet, at personen har behov for sociale indsatser, der kræver en nærmere afklaring.«